

СТЕПАНЮК С.І., ПАВЛИК І.Я., ГОРОДИНСЬКА І.В.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОЦІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Анотація. Стаття присвячена проблемі використання інноваційних технологій в системі фізичного виховання учнів загальноосвітніх закладів. розглянуто причини, які спонукають до реформування фізичного виховання в освітніх закладах.

Ключові слова: фізична культура; інноваційні технології; учні, освітні заклади.

Вступ. Сьогоднішня означена напруженим пошуком нового світорозуміння, нових перспектив розвитку компетентної особистості, яка спроможна створити свій життєвий проєкт аби відповідально ставитися до життя та впевнено приймати виклик тисячоліття. Тому однією з найголовніших проблем, які пов'язані з розбудовою демократичної української держави, є проблема освіти, у центрі якої стоїть дитина з її природними задатками, інтересами, уподобаннями [2].

Питання інноваційних підходів в освітньому процесі з фізичного виховання були предметом наукових пошуків багатьох вітчизняних дослідників: Т. Круцевич, Н. Москаленко, Н Сороколів та ін. Науковці розглядають інновації у фізичному вихованні як результат творчого пошуку, нестандартних рішень багатьох педагогічних проблем, оригінальних різноманітних ініціатив і нововведень, які позитивно впливають на особистість [3]. У науковій літературі існує низка досліджень, які присвячені застосуванню інноваційних технологій у фізичному вихованні. Питання молодших школярів у працях Н.В. Москаленко, дітей середнього та старшого шкільного віку у

добробках Д.С. Єлісеєва та ін. Однак, залишаються недостатньо дослідженими питання, які присвячені змісту інноваційних технологій саме у фізичному вихованні.

Мета та завдання дослідження. Проаналізувати стан застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні школярів у закладах освіти.

Завдання:

1. Розглянути питання використання інноваційних технологій на уроці фізичної культури у науковій та науково-методичній літературі.

2. Визначити та узагальнити стан впровадження інноваційних технологій на уроці фізичної культури в школі.

Матеріал та методи дослідження. Аналіз літературних джерел за темою, узагальнення передового досвіду фахівців галузі фізичного виховання та спорту.

Результати дослідження та їх обговорення. Критичною є ситуація зі станом здоров'я учнів закладів середньої освіти. Заняття фізичною культурою мають відігравати важливу роль у зміцненні здоров'я, у підготовці всебічно розвиненої особистості. Саме в школі формується відповідальне ставлення до власного здоров'я, важливі теоретичні знання та практичні навички для його збереження [1].

Перебудова освітнього процесу в закладах середньої освіти потребує пошуку нових форм і методів фізичного виховання школярів. А саме, в інтересах формування знань, вмінь і навичок самостійно організовувати фізкультурно-оздоровчу діяльність, опікуватися своїм фізичним станом (Круцевич Т.Ю., 2015) [2].

В останні роки чимало досліджень присвячені вивченню проблеми вдосконалення змісту фізичного виховання (Шаповаленко В. І., Гаркуша С. В., 2013, Москаленко Н.В., 2015 та ін.) [6].

Головною проблемою фахівці називають падіння зацікавленості до традиційних уроків фізичної культури. Вони наголошують, що причиною

низької мотивації учнів до уроків фізичної культури є відсутність можливості вибору форми занять. А також незадоволення традиційним змістом шкільної фізкультури. У XXI столітті рівень освіченості населення набуває особливого значення для економічного й соціального поступу країни. Інтеграція та глобалізація соціальних, економічних і культурних процесів, які відбуваються у світі, перспективи розвитку української держави на найближче десятиліття вимагають оновлення системи освіти. Це примушує змінювати та переосмислювати всі фактори, від яких залежить якість навчально-виховного процесу: структуру, зміст, методи, форми навчання й виховання, системи контролю й оцінювання, стиль відносин, управлінські рішення, взаємовідповідальність учасників процесу, напрями фахової підготовки [5].

Серед причин реформування фізичного виховання, на нашу думку, є низький рівень фізичної активності школярів і мотивації до занять фізичною культурою, критична ситуація зі станом здоров'я молодого покоління, недоліки традиційної системи освіти, що не враховувала інтереси та схильності дітей, потреба зміни підходів до фізичного виховання школярів з урахуванням кращого вітчизняного та світового досвіду у фізичному вихованні [4].

Як зазначає Н.В. Москаленко, метою запровадження інноваційних програм у фізичному вихованні школярів, є забезпечення та покращення психічного, соціального, фізичного здоров'я [3].

В.І. Шаповаленко пропонує такі варіанти впровадження інноваційних технологій: кооперативного навчання (групового). До нього відносяться «робота в парах, трійках» та «робота в малих групах». Актуальні проблеми і перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і туризму. Це «обговорення проблеми в загальному колі», «мозковий штурм», «незакінчені речення», «мікрофон», «дерево рішень», метод «навчаючи – навчаюсь». Технологія ситуативного моделювання, до якої відносяться імітаційні та рольові ігри. Технології опрацювання дискусійних питань – методи «Займи позицію» та «Зміни позицію», «Дискусія» [6].

Аналізуючи стан освіти відповідно до вимог сьогодення та темпів росту культурного та наукового потенціалу, можемо зазначити, що її рівень не відповідає цим вимогам. Тоді, порушуються питання необхідності зміни уявлень, вимог щодо здоров'я людини.

Ситуація зі станом здоров'я населення, яка склалася останнім часом є результатом низького рівня знань щодо фундаментальних законів раціонального формування, збереження і зміцнення здоров'я упродовж усього життя.

Організм людини формується під впливом рухової активності. Недостатня фізична активність, саме у шкільному віці, призводить до розладів систем організму, порушень обміну речовин, швидкій втомлюваності і втраті здоров'я.

Не забуваємо, що урок у освітньому закладі в силу своїх організаційних особливостей не забезпечує учням потрібний тренувальний ефект. В кращому випадку, може допомогти у вивченні окремих видів рухів. Система позакласного фізичного виховання настільки слабка, що не в змозі самостійно вирішити це завдання.

Використовуючи вище названі інноваційні технології вчитель дозволить учням по-новому поглянути на світ фізичної культури і спорту та змінити своє ставлення до власного фізичного розвитку та здоров'я. У порівнянні зі стандартними програмами й підходами, використання інноваційних технологій має деякі переваги, а саме: підвищує інтерес до уроків фізичної культури, зменшується кількість учнів, які мають спеціальну групу здоров'я, підвищує емоційність та насиченість. І, у відповідності до цього, зростає відвідування учнів уроків фізичної культури.

Висновки. Отже, впровадження інноваційних технологій та їх елементів до змісту уроків фізичної культури дозволяють в більшій мірі вирішувати завдання фізичного виховання, задовольнити учнів в руховій активності,

підвищувати інтерес до уроку фізичної культури в школі, підвищити рівень здоров'я та рівень розвитку фізичних якостей.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у виборі та запровадженні інноваційних технологій у фізичному вихованні школярів з урахуванням їх фізичного стану.

Список використаної літератури:

1. Єлісеєва Д. С. Інноваційна технологія зміцнення здоров'я дітей старшого шкільного віку // Спортивний вісник Придніпров'я. 2015. №2. С. 59-60.

2. Круцевич Т. Ю. Концепция системы физического воспитания в общеобразовательных школах // теорія і методика фізичного виховання та спорту, 2015. № 2. С. 72-80.

3. Москаленко Н. В. Інноваційна діяльність у фізичному вихованні загальноосвітніх навчальних закладів // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2015. № 4. С. 35-38.

4. Сороколіт Н. Впровадження варіативних модулів навчальної програми з фізичної культури в учнів восьмих класів // Спортивний вісник Придніпров'я. 2017. № 3. С. 184-188.

5. Фізична культура в школі: навчальна програма для 5-9 класів загальноосвіт. навч. закладів. Київ : Літера ЛТД, 2018. 368 с. ISBN 978-966-178-888-5.

6. Шаповаленко В. І., Гаркуша С. В. Інтеграція інноваційних елементів та інтерактивних технологій в освітній процес фізичного виховання // Вісник Інноваційні технології в фізичному вихованні школярів Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Шевченка. 2013. Вип. 112. Том 2. С. 304–308.

Відомості про авторів:

Степанюк Світлана Іванівна - кандидатка наук з фізичного виховання та спорту, доцентка, доцентка кафедри теорії та методики фізичного виховання,

Херсонський державний університет (м. Херсон),
svitlanastepanuk1@gmail.com.

Павлик Ірина Ярославівна – здобувачка 2 курсу (скорочений термін навчання), Херсонський державний університет, (м. Херсон), тел. 0664756985,
irinapavlik222@gmail.com

Городинська Інна Володимирівна – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри теорії та методики фізичного виховання, Херсонський державний університет (м. Херсон), **innagorod1969@gmail.com**